

Kam v okolí

Teplá

12 km od Úterý leží město a premonstrátský klášter Teplá, který založil v roce 1193 český šlechtic Hroznata. Opatský kostel Zvěstování Páně z let 1193 – 1232 je dlouhý 62,25 a vysoký 15,6 m. Ke slavnostnímu vysvěcení pražským biskupem Janem II. se dostavil i český král Václav I. a říšíští vyslanci. Exteriér kostela je cennou ukázkou přechodu románského slohu v gotický. Na přelomu 17. a 18. století prošel barokními úpravami. Komplex zahrnuje ještě sýpku, prelaturu, konvent, klášterní lékárnu a další budovy. Klášterní knihovna je druhá největší u nás a má více než 100 tisíc svazků.

Bezdružice

Nejzajímavější památkou města je původně gotická tvrz, přestavěná na renesanční zámek. Šlechtické sídlo ze 13. století je spojeno s českým humanistou, cestovatelem a skladatelem Kryštofem Harantem z Polžic a Bezdružic, který byl v roce 1621 popraven s dalšími českými pány na Staroměstském náměstí. V bývalé kapli je umístěn ojedinělý skleněný betlém od sklářského výtvarníka Jaromíra Rybáka. V zámku najdete rovněž muzeum skla.

Krasíkov

Západně od Konstantinových Lázní stojí na táhlé stolové hoře zdaleka viditelná zřícenina hradu Krasíkov (Švamberg) ze 13. století. Zachoval se zbytek okrouhlé věže, zdivo paláce, klenuté sklepy a v předhradí zbytky hospodářských budov a opevnění. Nejvýraznější dominantou návrší je kaple sv. Máří Magdalény, bohužel poznamenaná zájmem vandalů. V 60. letech 20. století dokonce vytažili těla posledních Švamberků z rakví, zohavili a roztáhli po hrobce a okolí. Poslední ostatky členů slavného rodu byly pak bez dokumentace a piety zahrabány u zdi hřbitova v Čeliví.

Při Úterském potoku

TIP NA VÝLET JANA STRÁSKÉHO

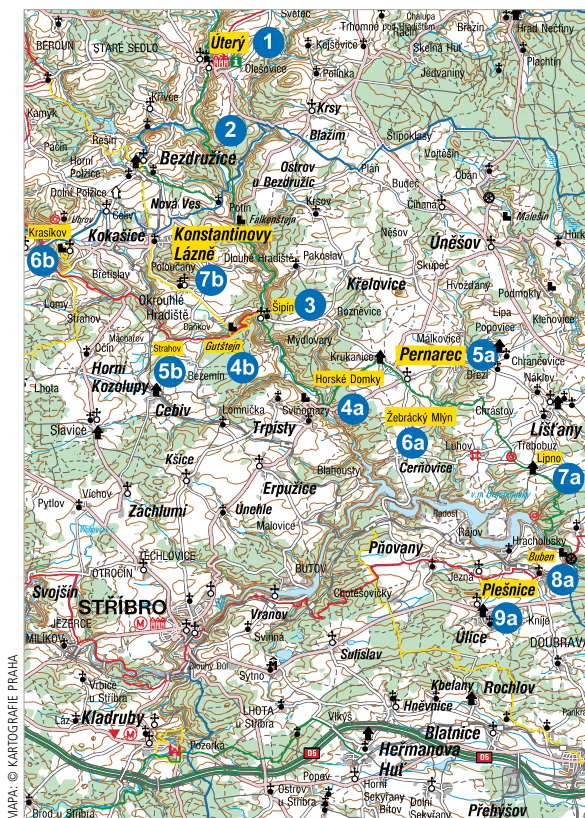

Autor je předsedou Klubu českých turistů, bývalý ministr a premiér

V Úterý nevíme, co dřív. Zelená značka nás provede při Úterském potoku přes Šipín (9) až do Pernarce (18) s autobusovým spojením na Plzeň. Případně nás dovede až na hrad Buben (31). Šipín je místem soutoku Úterského potoka s Hadovkou. Oželíme-li méně zajímavou dolní část Úterského potoka, vydáme se ze Šipína proti proudu Hadovky a spatříme jednu z nejkrásnějších českých zřícenin – Gutštejn. Můžeme pokračovat s červenou proti proudu Hadovky pod Krasíkov a se žlutou vystoupat na tento monumentální vrch. Z dvora Krasíkov (21,5) láká 1 km po žluté Ovčí vrch s kaplí a památníkem selského povstání r. 1680. Nabízí se i modrá trasa otevřenou krajinou ke Sta-

rým Lázním a do Konstantinových Lázní se žst. (26). Z Úterý se držíme se zelenou potoka a brzy začíná klidná pustina Přírodního parku Úterský potok. Údolí má členitý reliéf, ale je většinou široké, lučinaté s remízky, roubené opodál mohutnými lesy. Potok několikrát překonáváme, občas nás čeká brod. Míjíme soutok s Nezdickým potokem (2,5) (měníme mapu) a kolem torz mlýnů a zbytků

hrádku Falkenštejn dojdeme k silnici a osadě Šipín (9). Nejprve narazíme na roubenou poutní kapli P. Marie s pramenem a na vrcholu na osadu s kostelem sv. Barbory. Zelená se vrátí k potoku až v Mydlovarech (10) a sleduje ho k samotě Horské Domky (14) u silnice. Tady se od potoka odkloní doleva nejprve proti proudu Rozněvického potoka a vyvede nás přes Krukanice se zámečkem do Pernarce (18). Prodloužená trasa pokračuje se zelenou sestupem k Žebráckému mlýnu (20), zvolna vystoupá lesem k osadě Chrástov a otevřenou krajinou vede přes Třebobuz do Lipna (25,5). Sestupujeme do blízkosti Hracholuské přehrady (k ní vede krátká odbočka) ke Mži, s ní po proudu dojdeme kolem Velkého dubu k Zámeckému mlýnu pod hrad Buben (31) a s červenou na něj. S červenou stoupáme z podhradí na žst. Plešnice (33). Volíme-li ze Šipína „červenou“ variantu, sestoupíme od osady zpět do údolí a jdeme proti Hadovce. Narazíme na slovanské Bezeminské hradiště a pak se zjeví zřícenina Gutštejn (11). Údolí se po půl hodině otevře, přejdeme silnici a dojdeme k žst. Strahov (15). Prodloužená trasa vejde opět do údolí Hadovky, sleduje v lese železnici, přebročí ji i silnici a lesem při potoku vede k silnici s rozcestím. Dáme se se žlutou silnicí vpravo, po chvíli odbočíme vlevo do lesa a stoupáme na Krasíkov (632 m) (20,5). Nahoře je kostel s kryptou a torzo hradu. Se žlutou sestoupíme ke dvoru Krasíkov (21,5), možná odbočka na Ovčí vrch. Od dvora vede modrá polní cestou do Čeliví a pak k parkům K. Lázní (26), restauraci, kempu a žst. ■

TRASA: 1. Úterý – po zelené: 2. soutok s Nezdickým potokem (2,5) – 3. Šipín (9) a) po zelené: 4. Horské Domky (14) – 5. Pernarec (18) **Prodloužení:** po zelené: 6. Žebrácký mlýn (20) – 7. Lipno (25,5) – 8. zř. Buben (31) – po červené: 9. Plešnice, žst. (33) b) po červené: 4. zř. Gutštejn (11) – 5. Strahov, žst. (15) **Prodloužení:** po červené: 6. rozcestí pod Krasíkovem (19,5) – po žluté: zř. Krasíkov (20,5) – dvůr Krasíkov (21,5) – po modré: 7. Konstantinovy Lázně, žst. (26)

MAPY: Plzeňsko, turistická mapa 1:50 000, edice KČT č. 31, Slavkovský les a Mariánské Lázně, turistická mapa 1:50 000, edice KČT č. 2

